

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din, za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-89.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto dne 30. marca 1935.

Štev. 36.

Priloga gospodarskih zbornic

Na drugem mestu objavljamo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta na zadnji plenarni seji gospodarskih zbornic iz vse države v Ljubljani. Resolucija obravnava celo vrsto vprašanj, ki so že od nekdaj na dnevnem redu vseh gospodarskih zborovanj in ki bi se morala že davno rešiti. Žal pa so se ta vprašanja začela reševati šele od sedanje vlade g. Jevtiča in nekateri, kakor revizija železniških tarif tudi s potrebno odločnostjo in čisto v duhu že neštetokrat povedanih želj gospodarskih krogov.

Vsa ta kopica nerešenih vprašanj, ki so se podedovala od ene vlade na drugo in ki so se po izbruhu svetovne gospodarske stiske že nevarno poostrižila, je bila ona nepremagljiva ovira, ki ni dopuščala, da bi prišlo naše gospodarsko življenje zopet v normalen tok. Kajti naj se je poskusila ali ona koristna stvar, vedno je njena izvršitev ostala zaradi enega teh nerešenih vprašanj nemogoča. Težave so se tako neprestano kopičile, da so tudi že največji optimisti začeli izgubljati vero, da bi se sploh moglo še kaj doseči. Kadar pa ni vere, takrat pa tudi ni uspeha, ker takrat ni niti prave volje za delo. In zato je bila ta vedno večja kopica nerešenih vprašanj ona ovira, ob kateri se je ustavil vsak poskus normalizacije našega gospodarskega življenja.

V resoluciji gospodarskih zbornic je naveden za celo vrsto teh nerešenih vprašanj recept, kako jih je treba pravilno rešiti, da bo omogočen našemu gospodarskemu življenju nov polet. Vse predlagane rešitve so tako jasne in enostavne, pri tem pa tako z razlogi tehno podprte, da jih je treba kar v polnem obsegu in brez oklevanja izpolniti. To tem bolj, ker so vse te predlagane rešitve tudi že z malo dobre volje izvedljive in ker ne zahtevajo od države nobenih posebnih žrtv. Zato tudi moremo upati, da bo vlada g. Jevtiča, ki je pokazala za reševanje gospodarskih vprašanj že tako velik in konstruktiven smisel, tudi brez odloga pričela izvajati priporočila naših zbornic.

To je tudi nujno potrebno, da se preмага kriza zaupanja, ki še vedno duši naše gospodarsko življenje. Ni si mogoče misliti, da bi ljudje dobili pravo zaupanje v začetek novega gospodarskega življenja, če ne vidijo, da se je začela manjšati ona silna kopica nerešenih vprašanj. Zaupanje bo oživljeno šele takrat, kadar bodo ljudje videli, da se vendar enkrat že stokrat ugotovljene napake ne ponavljajo več in da se odpravljajo že tako mnogokrat ugotovljene ovire za naš gospodarski napredek.

Zaradi tiste kopice nerešenih vprašanj sploh nismo videli naprej in ves naš horicent je bil od nje tako stisnjen, da je bil vsak nov polet v vsem našem gospodarskem življenju nemogoč. Gospodarske zbornice so zato napravile veliko in pozitivno delo, ko so dale podlago, da se ta horicent zapirajoča kopica odpravi. To delo naj sedaj vlada dokonča in priporočila zbornic izvede.

Šele potem bo ustvarjena možnost za drugo veliko dejanje, da se napravi za vso državo veljavni in v podrobnostih določen veliki gospodarski načrt, ki bo podlaga za našo gospodarsko obnovo. Tako pri sestavi, ko pri izdelavi tega načrta bodo gospodarski krogi sodelovali z največjim veseljem in poživljenjem, kakor tudi krepko naglašala resolucija zbornic.

Toda najprej je treba dobiti zraka, da more gospodarstvo prosto zadihati in to bo doseženo, ko bo odpravljena ona kopica nerešenih vprašanj, ki kakor mōra leži že leta in leta na vsem našem gospodarstvu. Z znižanjem železniške potniške tarife, z olajšanjem davčnega bremena in s svojim načrtom javnih del je vlada začela odprav-

Najnujnejši gospodarski ukrepi Resolucija ljubljanske konference zbornic iz vse Jugoslavije

Kakor smo že na kratko poročali, se je začela v Ljubljani v nedeljo dopoldne velika konferenca vseh trgovsko-industrijskih zbornic in odsekov v državi. Konferenca je bila odlično obiskana, saj so bile na njej zastopane vse zbornice v državi. Konferenco je vodil, ker je bil predsednik ljubljanske zbornice Ivan Jelačin odsoten, predsednik novosadske zbornice g. Kosta Miroslavić. Konferenca se je udeležil kot zastopnik trgovskega ministra tudi dr. Avgust Pavletić, navzočih pa je bilo tudi več gospodarskih ljudi iz Zagreba in Ljubljane, zlasti interesentov za razna vprašanja železniške tarifikne politike. Konferenca zbornic je trajala vso nedeljo in ves ponedeljek ter se je zaključila ob pol devetih zvečer v ponedeljek s sprejemom resolucij, ki jih šele danes objavljamo, ker se je čisto pravilno z njih objavo počakalo tako dolgo, da so bile izročene vladi in na pristojna mesta.

Takoj po končani konferenci zbornic se je začela v torek dopoldne v ljubljanski zbornici seja tarifnega odbora, kateri predseduje ljubljanski železniški direktor g. Cugmus. Seja tarifnega odbora so trajale do petka popoldne. Nato se je začela v zbornici turistična konferenca, ker se je hotela izkoristiti navzočnost delegatov iz Dubrovnika in drugih mest Dalmacije. Tako so bila od sobote dalje ves teden važna gospodarska zborovanja v Ljubljani, ki je postala ta teden kar nekako središče vsega našega gospodarskega javnega življenja.

O konferenci zbornic pa je bil izdan naslednji

officialni kominike:

Na tej prvi plenarni konferenci po nastopu današnje kralj. vlade so zastopniki zbornic pred prehodom na dnevni red predvsem z zadovoljstvom konstatirali modro in simpatično stališče kralj. vlade do gospodarskih zbornic, katero stališče je prišlo do posebno jasnega izraza predvsem v deklaraciji vlade z dne 3. januarja, nato pa tudi v konkretnem sodelovanju posameznih resornih ministrov z zbornicami v teku zadnjih treh mesecev.

Po proučitvi našega sedanjega gospodarskega stanja opozarja konferenca, da je svetovna gospodarska depresija zadela tudi našo državo s težkimi in resnimi posledicami. Konferenca naglašala, da ni depresija prizanesla niti enemu stanu in niti eni gospodarski panogi ter da je povzročila tako velik padec narodnega dohodka, kakršnega še ni bilo, a tudi pasivnost kmetijske proizvodnje in obično izžiranje prihranjenih rezerv. Izzvala je potrebo znatne izpremembe strukture v naši proizvodnji, potrebo izpopolnitve domačih proizvodnih sredstev, ko tudi potrebo organizacije dela za številno delavstvo, ki si mora, prihajajoč iz kmetijskih vrst, ustvariti eksistenco. V prvih letih krize se je smatralo za zadostno sredstvo, da se izdajo nekateri začasni gospodarski ukrepi, ki pa jedra postavljenih vprašanj niso mogli rešiti. Zato so vsi gospodarski krogi z novimi upi pozdravili deklaracijo kr. vlade, da bo posvetila prvenstveno pozornost boju proti škodljivim posledicam gospodarske krize in da bo storila vse, da poživlji in obnovi gospodarsko aktivnost države. Gospodarske zbornice spremljajo z najpozornjšim interesom velike napore in prizadevanja kr. vlade ter z vdanostjo in simpatijami podpirajo odločnost kralj.

ljati kopico nerešenih vprašanj. Naj prehodimo na tej poti naprej, naj z enako odločnostjo začne uresničevati predloge naših zbornic in naše gospodarsko ozdravljenje se je pričelo.

ljavske vlade, da se čim hitreje in navseh poljih premaga težka situacija in izdajo potrebni ukrepi za odpravo vseh težkoč.

Zbornice se globoko zavedajo vse teže nalog, ki jih nalaga današnja gospodarska situacija glede neodločljivih potreb za izpopolnitev organizacije proizvodnje, prometa in potrošnje blaga, ko tudi glede izkoriščanja naravnih zakladov ter so pripravljene z vsemi svojimi izkušnjami ter z vso vdanostjo pomagati kraljevski vladi in njenim naporom, da se naše narodno gospodarstvo čim bolj prilagodi izpremenjenim gospodarskim potrebam države in razmeram na svetovnih trgih.

V vrsti ukrepov, ki jih namerava kraljevska vlada storiti v tem pogledu, naglašala konferenca posebno važno vlogo, ki pripada organizaciji prometa in naši tarifni politiki. V gospodarskih krogih so bile z velikim zadovoljstvom pozdravljene izjave g. prometnega ministra, da namerava v prvi vrsti izvesti bistveno reformo železniške blagovne tarife, da bi s tem omogočil proizvajalcu boljše cene, kar je vsekakor danes eden najvažnejših problemov naše državne gospodarske politike. S posebnim zadovoljstvom je bil konstatiran veliki pomen izvršene redukcije potniške tarife, zlasti za bodoči razvoj našega turizma. Nadaljnji predmet pažnje in posvetovanja je bila od g. prometnega ministra napovedana revizija blagovne tarife, zaradi katere je tudi sklican za 26. t. m. tarifni odbor. V zvezi s tem se je razpravljalo tudi o ideji uvedbe zadržne železniške tarife. To vprašanje je bilo razmotrivano tako z gospodarskega in socialnega, ko tudi s pravnega stališča.

Znižanje železniških tarif

Konferenca ugotavlja, da se je železniška tarifna politika v zadnjih letih ozirala izključno le na fiskalne momente. V dobi najmočnejšega padanja cen vseh vrst sirovin in kmetijskih pridelkov so bile železniške tarife povečane najprej v l. 1929., potem zopet občutno povišane tarife predmetov najnižje vrednosti, nato pa še 16. III. 1934 tudi linearno povišane blag. tar. ter se je zato gibanje transportnih stroškov razvilo ravno v nasprotnem pravcu kakor pa gibanje nivoja cen. Cela vrsta predmetov je danes čezmerno obremenjena ter je zato vsestranska revizija veljavnih blagovnih tarif nujna potreba, ki jo je treba brez odlaganja izvesti. Zbornice zato prosijo, da se čim prej začne s splošno revizijo blagovne tarife, ker so prepričane, da bo prilagoditev tarife cenam proizvodnje znatno poživilo splošno gospodarsko delavnost in zboljšalo potrošnjo blaga. Pri tej priliki prosijo zbornice zlasti, da se za izvedbo takšne učinkovite revizije blagovne tarife ustvarijo tudi v to potrebni finančni pogoji.

Nato je konferenca razpravljala nekatera davčna in finančna vprašanja. Pri tej priliki so zbornice s posebnim zadovoljstvom konstatirale, da se tako iz deklaracije kralj. vlade z dne 3. januarja kakor tudi iz govora in izjav g. predsednika vlade in g. finančnega ministra jasno vidi, da kralj. vlada ne samo uvideva, da je dosegla davčna obremenitev narodnega gospodarstva svoj maksimum, temveč da se mora tudi kar najbolj nujno začeti z davčno razbremenitvijo. Dosedaj v ta nam storjeni ukrepi so že imeli ugoden učinek.

Kralj. vlada pa je večkrat naglasila, da so storjeni ukrepi samo začetek sistematične razbremenitve gospodarstva in da bodo s tem ciljem storjeni v kratkem še novi ukrepi. V želji, da tej pomembni in nujno potrebni akciji kralj. vlade proži

svojo pomoč ter izpolnjuje vestno svoje po zakonu predpisane dolžnosti, so sprejele zbornice o teh vprašanjih soglasno to resolucijo:

Vprašanje § 7. davčne novele

Neobhodno je potrebno, da se § 7. davčne novele z dne 18. februarja 1934 takoj ukine, ker se bo v kratkem začelo z odmerjanjem pridobnine za l. 1935., a se ne sme dovoliti, da se neprijetna zgodba odmere pridobnine iz l. 1934. ponovi še to leto; § 63. finančnega zakona pa popolnoma omogoča, da se ukinitve doseže z uredbo. Izprememba zakonskih predpisov o ozemljariji to jasno dokazuje.

Razbremenitev avtobusnega prometa

Silno težko stanje našega avtobusnega prometa neizogibno nalaga potrebo, da se ta promet takoj razbremeni od neznosnih fiskalnih bremen, predvsem pa da se oprosti takse po tar. postavki 101 takšne tarife.

Razen tega je potrebno, da se izda takoj definitivni sklep glede banovinskih in občinskih taks na motorna vozila, ker potече sedanji provizorij koncem tega meseca.

Plačanje pridobninskega kvartala za leto 1935.

Glede plačanja pridobninskega kvartala za l. 1935. postopajo davčne oblasti različno v primerih, ko obstoji nerešena pritožba ali tožba proti odmeri pridobnine za l. 1934. Nekatere davčne uprave namreč zahtevajo plačilo pridobninskega kvartala na podlagi še ne definitivne odmere in še osporjene za l. 1934. To je očitno napako, ker more biti podlaga za plačilo kvartala samo zadnja definitivna odmera, v teh primerih torej odmera za l. 1933. V tem smislu je treba takoj izdati potreben sklep in potrebno naredbo.

Ureditev pridobnine, ki je bila določena samo po davčnih oblastih

So primeri, da so bili davčni odbori eliminirani od odmere pridobnine za l. 1934. in da so zato pridobnino odmerile davčne oblasti. Pritožbe proti tej odmeri rešujejo finančne direkcije. V smislu besedila § 7. davčne novele z dne 18. februarja 1934 pa finančne direkcije ne smejo znižati davčne osnove izpod zakonitega minima, ker pripada ta pravica v smislu istega predpisa samo reklamacijskim odborom. Zaradi tega vsi davčni zavezanci s področja, na katerih so odmerile pridobnino davčne oblasti, ne morejo v nobenem, pa tudi v najbolj upravičenih primerih, doseči davčne osnove izpod zakonitega minima. Ta krivičnost, ki nastaja samo zaradi nepopolnosti zakona, ker drugega razloga in opravičila ni, se mora takoj odpraviti in zato je potreben takojšnji sklep in takojšnja odredba v tem smislu.

Odlok za plačilo viška pridobnine za leto 1934.

Odlog za plačilo viška pridobnine za l. 1934. napram oni iz l. 1933. poteče v glavnem koncem tega meseca, reklamacijski odbori pa še niso dokončali svojega dela. V mnogih primerih, v katerih še ni davčna osnova definitivno odmerjena, so določene davčne osnove na podlagi § 7. zelo visoke in jih bodo reklamacijski odbori gotovo znižali, morda celo prav znatno in zato ni niti pravilno niti dobro, da se v takšnih primerih po 31. marcu zahteva plačilo tega osporjenega viška odmere pridobnine. Razlogi, ki so zahtevali sedaj veljavni odlog, obstoje še nadalje, in zato

je treba odlog podaljšati v vsakem primeru do dne, ko bo odmera definitivno določena.

Postopanje pri vpogledu v knjige zavezancev družbenega davka

Po čl. 85. zakona o neposrednih davkih so vsi davčni zavezanci družbenega davka dolžni, da dovolijo na zahtevo davčne oblasti vpogled v svoje knjige in račune. Ta vpogled se mora omejiti samo na ona vprašanja, ki vplivajo na pravilno odmero davka. Davčne oblasti pa ne opravljajo vpogleda v družbene knjige in račune samo zaradi določitve tega, kar je v danem primeru potrebno, temveč pregledujejo najpodrobneje in kar najbolj izčrpno vse knjige, račune, dokumente in celotno poslovanje družbe. V odlokih, s katerimi se odražajo ti vpogledi, ni nikdar navedeno, o katerih okoliščinah in zaradi katerih okoliščin naj se izvrši vpogled, niti da se s tem odlokom odreja tudi vpogled v knjige in račune, temveč se kar enostavno odreja pregled vseh knjig, računov in dokumentov družbe.

Takšno postopanje davčnih oblasti je v očitnem nasprotju s preje navedenim zakonskim določilom, ki to izrečno prepoveduje, poleg tega pa tudi napravi družbi velike motnje v delu. Zato je neobhodno potrebno, da se pojasni davčnim oblastem, da pri odmeri rednega družbenega davka v nobenem primeru ne smejo tudi pregledovati knjig, temveč da je dovoljen samo vpogled v nje, kolikor je to za pravilno odmero potrebno in da imajo davčne oblasti pravico pregledovanja knjig in računov samo v primeru, če se vodi kazenska preiskava zaradi prikrivanja dobička.

Obdačevanje neizterljivih terjatev

Po 6. toč. čl. 83. zakona o neposrednih davkih in toč. 6. čl. 83. davčnega pravilnika se odbija pri določevanju davčne osnove pri družbah, zavezanah na javno polaganje računov, izguba zaradi neizterljivih terjatev, če jo je zbor delničarjev odobril pri potrditvi bilance, če je ta izguba vnesena kot posebna postavka v račun izgube in dobička ter če je neizterljivost terjatve konkretno in za vsak posamezni primer pojasnjena. Lansko leto pa se je državni svet postavil na stališče, da je poleg tega potreben še dokaz o nemožnosti izterjanja terjatve.

Da ne bi bile družbe, zavezane na javno polaganje računov zaradi tega tolmačenja državnega sveta, nepravilno obdačene tudi za zneske, ki pomenijo dejansko izgubo, je potrebno, da se doseže zakonito tolmačenje te odredbe, po kateri ni treba predložiti tudi dokaza o neizterljivosti dvomljive terjatve. Dokler pa zakonodajna oblast tega pojasnila ne izda, naj se davčnim upravam naroči, da izgube neizterljivih terjatev ne obdačijo, kakor hitro jo je odobril zbor delničarjev s potrditvijo bilance, če je nadalje izguba zaradi teh neizterljivih terjatev izkazana kot posebna postavka v račun izgube in dobička in če je neizterljivost v posameznem primeru in konkretno pojasnjena, a brez dokaza o nemožnosti izterjave izplačila.

Znižanje obrestne mere za dolžne davke in podobno

Zaradi velike gospodarske depresije in v svrhu olajšanja težkega stanja, v katerem se nahajajo gospodarsko šibke osebe, je država odredila znižanje obrestne mere za zasebno pravne terjatve. Iz istih razlogov je potrebno in upravičeno, da se znižajo tudi obresti za dolžne davke in da se znižajo takse in eksekutivne pristojbine.

Navzočnost davčnega zavezanca pri odmeri družbenega davka

Po zakonu o neposrednih davkih so davčne oblasti dolžne, da obveste pri odmeri dohodka od podjetij in delavnic davčne zavezance o predlogu zastopnika erarja in tudi o terminu, ko se bo sklepalo o njegovem davku, da morejo prisostvovati razpravi, če smatrajo to za potrebno. Ravno tako imajo davčni zavezanci pravico, da prisostvujejo razpravi reklamacijskega odbora ko tudi upravnega sodišča. Kljub temu pa se o davku družb, zavezanah na javno polaganje računov, razpravi v nenavzočnosti njihovih zastopnikov, pa čeprav je dostikrat za pravilno razumevanje njihovih knjig in računov v mnogih primerih neobhodno potrebno pojasnilo informiranih oseb.

Zato je potrebno, da se v davčni zakon vneso določila, po katerem bi bili davčne

uprave, finančne direkcije in finančno ministrstvo dolžni, da pozovejo družbe, zavezane na javno polaganje računov, na razpravo zaradi dajanja potrebnih informacij.

Davek na rente

Po določilih čl. 5. davčne novele z dne 28. marca 1929 so izpremenjena določila čl. 61. zakona o neposrednih davkih v tem smislu, da se za dohodke od terjatev davčnih zavezancev ne plača davek na rente samo samo v tem primeru, če se odmerja pridobitina na podlagi predloženih knjig in računov in da so te dejansko vnesene v omenjene knjige in račune.

Ker pa zavezanci pridobitine skoraj brez izjeme plačujejo ta davek na podlagi ocenjenega odbora, podleži njihov dohodek od obresti, če izvira iz trgovskega posla, davku na rente ter se s tem redoma dvakrat obdačuje isti dohodek.

Zato zahteva interes pravičnosti, da se na vsak način zopet uveljavi čl. 61. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, po katerem je bilo določeno, da dohodki od terjatev davčnih zavezancev po pridobitini ne podleže davku na rente, če se dokaže, da je ta dohodek del dohodka, zavezanega pridobitini.

Po istih načelih se mora izpremeniti tudi čl. 68., odst. 2., zakona o neposrednih davkih, in sicer v tem smislu, da se v dolžniških odnosih smatra kot dohodek od obresti samo oni znesek, ki ga je davčni zavezanec dejansko prejel.

Samoupravne finance

Konferenca zbornice je po izčrpnih referatih o samoupravnih proračunih in davščinah proučila situacijo, ki je nastala z dosedanjim finančno politiko naših samouprav ter je po primerjavi posameznih vrst izdatkov ko tudi pravnih naslovov za posamezne vire dohodkov prišla do tega zaključka:

Samoupravni proračuni kažejo po svoji višini in po svoji notranji sestavi zelo veliko različenost, ki je znatno večja, kakor pa je različenost finančne podlage samouprav v raznih pokrajinah. Medsebojni odstotni odnos posameznih vrst materialnih in osebnih izdatkov je tako različen, da se vidi, da nekatere samouprave določajo izdatke samo arbitrarno, zadolžujejo samouprave in razvijajo aktivnost, ki daleč prekaša to, kar je znosno z ozirom na splošno naše gospodarsko stanje. Upravni stroški v ožjem pomenu besede predstavljajo primeroma neznaten del proračuna, dočim se ostanek troši brez pravega sistema in brez kontrole dejanskega učinka z ozirom na zahteve racionalnega gospodarstva in potrebnosti.

Da bi mogle kriti takšne izdatke, iščejo samouprave stalno nove davščine, od katerih velik del ovira aktivnost gospodarskih ljudi, otežkočuje ali celo onemogoča izvoz, podražuje proizvodnjo, povišuje cene živin in obremenjuje pogonsko silo. Sestava teh tarif je po veliki večini enostranska, polna neupravičenih razlikovanj in nelogičnosti ter vsebuje tudi absurde odredbe. En in isti predmet se po raznih naslovih obremenjuje z dvakratnimi in tudi večkratnimi davki in trikratnimi trošarinami. S takšnim postopanjem se ustvarja škodljiva hipertrofija obdačenja, ki niti v današnjem stanju ne pozna pravih mej. Uvajajo se enostranske davščine, ki zadenejo le železniški promet ter se za en in isti predmet uvajajo diferencialne obremenitve brez dejanskega opravičila. Zelo pogosto se dogaja, da se z dohodki od rednih davščin financirajo investicije in da se amortizirajo najeta posojila, za katera bi bilo potrebno z ozirom na slabo finančno podlago dogovoriti dolgoročno odplačevanja, kot kratkoročna in se v ta namen povišujejo doklade na neposredne davke do težmerne višine. V zadnjem času se opaža poleg tega, da je znaten del samouprav začel v finančne težkote ter da ne more več redno opravljati anuitetne službe za obresti in odplačila.

Čeprav konferenca upošteva, da sta finančna podlaga in premoženjsko stanje posameznih samouprav neenaka ter da posebne gospodarske in socialne razmere nalagajo ponekod samoupravam dolžnost, da skušajo z izjemnimi ukrepi pobijati brezposelnost z javnimi deli, smatra vendar konferenca za potrebno, da se samoupravne finance že enkrat sistemizirajo in spravijo v primeren okvir ter določi postopek, da se v bodoče onemogočijo anomalije, ki se danes redno dogajajo glede takšnih in trošarinskih davščin, ter da se tudi prepreči pretiranje davščine na škodo razvoja trgovine, industrije in obrta. Poleg tega je potrebno, da samouprave

spoznajo, da morejo njih večji dohodki izhajati le iz povečanega dela in povečane zamenjave blaga in da v ta namen ustvarjajo ugodne pogoje, ne pa iz večjega obremenjevanja, ki duši industrijo in trgovino. Zato smatra konferenca za potrebno:

1. da treba sistematično revidirati vse sedanje trošarinske tarife in taksne pristojbine ter pri tem gledati na to, da se struktura teh tarif čim bolj izenači in sistemizirajo, da se prepreči prevelike obremenitve ter tudi s splošnega stališča napačne diferenciacije. Davke na izvoz je treba odpraviti, ker se tujina že itak brani pred uvozom z vsemi mogočimi sredstvi. Ravno tako je treba odpraviti vse samoupravne davščine, ki kakorkoli ovirajo industrijsko proizvodnjo, bodisi z obdačevanjem sirovin, bodisi raznih pogonskih sredstev;
2. da se zbere material in prouči finančno stanje zadolženih in prezadolženih občin ter napravi načrt za njih sanacijo;
3. da se pri potrjevanju proračunov zahteva izvedba racionalne štednje in omejitev izdatkov, ki niso v skladu z današnjim težkim gospodarskim stanjem;
4. da se odpravi odvišen birokratizem v samoupravnih podjetjih, inkompatibiliteta v upravi in izvede organizacija na podlagi racionalizacije in komercializacije;
5. da se organizira najstrožje nadzorstvo odmere in izterjavanja samoupravnih davščin;
6. da se pri potrjevanju proračunskih predlogov, pravilnikov in uredb za samoupravne davščine, ki so v zvezi z gospodarsko delavnostjo, vedno zaslišijo tudi pristojne gospodarske zbornice;
7. da se investicijska dela dovoljujejo samoupravam samo na podlagi finančnega načrta z dolgoročno amortizacijsko službo in nizko obrestno mero;
8. da se smejo z novimi zakoni naložiti nove dolžnosti in novi izdatki samoupravam samo pod pogojem, da se za te zagotovijo potrebne dotacije s krediti iz splošnega državnega proračuna.

Z ozirom na vse težje finančno stanje samouprav, ko tudi z ozirom na tendenco zviševanja proračunov in uvajanja novih davščin, prosijo zbornice kr. vlado, da vzame navedena priporočila v nujen postopek.

SLOVENIA-TRANSPORT LJUBLJANA - TELEFON 27-18

Tarifni biro

v vseh carinskih in železniških zadevah — Tarifi — Proračuni — Kontrola carinskih deklaracij, tovornih listov itd. — Reklamacije — Inkaso — Vse tovrstne informacije brezplačno.

Zasluzni gospodarski jublanti

V Ljubljani je praznoval petdesetletnico vztrajnega in uspešnega poklicnega dela brivski mojster Engelbert Franchetti, eden najzaslužnejših slovenskih obrtniških organizatorjev in voditeljev. Vsa javnost je čestitala g. Franchettiju k njegovemu jubileju.

Izredno prisrčno se je javnost spomnila tudi 60letnice Franca Batjela, lastnika podjetja »Tribuna«. Iz najtežjih razmer se je dvignil na svojo sedanjo stopnjo enega naših prvih obrtniških podjetnikov. Pravi zastopnik slovenskega »selfmademana«, na katerega moremo biti ponosni.

Osemdesetletnico je praznoval v petek Karel Tekavčič, prokurist tvrdke I. C. Mayer. Kmalu pa bo praznoval tudi še 60letnico, odkar je pri tvrdki Mayer. Znan po svoji narodni zavednosti, izredni strokovni sposobnosti in prijetni družabnosti uživa v vseh slojih prebivalstva največje spoštovanje. Jubilej zaslužnega in plodonosnega dela je jubilej Karla Tekavčiča.

Naše čestitke vsem jublantom in na mnoga leta!

Zboljšanje gospodarskega položaja v Avstriji

Mesečno poročilo avstrijskega zavoda za proučevanje konjunktura pravi, da se opaža v Avstriji pri čisto sezonskem kolebanju proizvodnje trajno zboljšanje v vseh najvažnejših industrijah. Pričakovati je, da bo to zboljšanje trajalo še naprej, ker je uvoz sirovin narastel nad običajno sezonsko mero. Število podpiranih brezposelnih je od srede februarja do srede marca padlo ne samo absolutno, temveč tudi v večji meri, kakor pa je bilo pričakovati z ozirom na sezono.

Politične vesti

Titulescu je imel z ministrom dr. Benesom daljša posvetovanja v Bratislavi. Posledica teh razgovorov in prejšnjih s predsednikom Jevtičem je, da Mala antanta v načelu pristaja na oborožitev Avstrije, ne pa tudi na ono Madjarske in Bolgarske, ker imata ti dve državi teritorialno-revizionistične cilje.

Bolgarski poslanik Pavlov v Ankari je obiskal turškega zunanjega ministra in mu sporočil, da Bolgarska niti ne misli na to, da bi uvedla splošno vojaško dolžnost. Vse takšne vesti so tendenčno izmišljene.

Hitler je v razgovoru s Simonom zahteval tudi, kakor poroča »Daily Telegraph«, odpravo poljskega koridorja ter priključitev klajpedskega ozemlja Nemčiji korekturo češkoslovaške meje v korist Nemčije, gospodarsko unijo z Avstrijo in povečanje nemške vojske. Če bi se vse te zahteve Nemčije izvedle, bi Nemčija zopet vstopila v Društvo narodov. Zlate ure Hitler ni zahteval.

Od Francije pa je Hitler še posebej zahteval, kakor poroča »Temps«, da se od pove svojim sporazumom z Rusijo in Italijo. Rusija pa naj bi po Hitlerjevi želji zmanjšala svojo vojsko.

Hitler je izjavil v pogovoru z britanskim veleposlanikom, da so popolnoma izmišljene vesti, kakor da bi Nemčija zahtevala korekturo češkoslovaške meje, poljski koridor in druge stvari, kakor jih navaja »Daily Telegraph«.

O berlinskem sestanku pa v deželah zapadnih vesil vedno bolj prevladuje mnenje, da ni rodil ta sestanek nobenega drugega uspeha, kakor da je dokazal, da je vsako sodelovanje z Nemčijo nemogoče.

Po uvedbi nemške splošne vojaške dolžnosti se je začela med vsemi državami silno ostrta tekma v oboroževanju, kar mora nujno še bolj poostriiti gospodarsko krizo, ker gredo milijarde in milijarde v neproduktivne namene.

Francoske nacionalistične stranke, ki so bile dosedaj proti vsakemu sodelovanju s sovjetsko Rusijo, sedaj odkrito propagirajo sodelovanje z Moskvo. Preobrat je nastal zaradi uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji.

Lord Eden je prišel v Moskvo, kjer so mu priredili lep in prisrčen sprejem. Še isti dan je bil prvi sestanek med Litvinovim in Edenom. Litvinov je predlagal, da se sklene vzhodni pakt, ki naj okrepi varnost v Evropi.

Na sestanku med Edenom in Stalinom pa se je govorilo tudi o vseh drugih vprašanjih, ki se tičejo Anglije in Rusije. Stalin je izjavil, da je pripravljen razpravljati tudi o carskih dolgovih. Sovjetska Rusija bi se nadalje obvezala, da bi popolnoma ustavila vsako komunistično propagando v vseh britanskih deželah. V Moskvi so sploh zelo optimistični in upajo, da bo imelo Edenovo potovanje popoln uspeh.

Chamberlain je izjavil o sodelovanju Rusije pri evropski varnosti, da je to nujno potrebno, ker ni varnost vzhodne Evrope nič manj važna kakor ona srednje Evrope.

Avstrijski listi pišejo, da bi mogli takoj nastati med Avstrijo in Madjarsko najboljši odnosi, če bi Nemčija opustila svoje poskuse da izpremeni notranje politične razmere v Avstriji.

Med Nemčijo in Litvo se je napetost zaradi kovenskega procesa silno povečala in nemški listi kar odkrito grozijo, da je sedaj po Posarju prišlo na vrsto klajpedske vprašanje. Po vseh nemških mestih so bile velikanske demonstracije proti obdačbi nemških nacionalistov iz Klajpede.

Poljska vlada je odstopila. Mandat za sestavo nove vlade je dobil polkovnik Sławek, ki bo sestavil novo vlado iz pristašev vladnega bloka, ki je izglasoval novo poljsko ustavo.

Gembeš je izjavil, da Madjarska ne more na enak način kakor Nemčija zahtevati nazaj svojo suvereniteto. Oprta na italijansko prijateljstvo pa bo Madjarska svoj cilj dosegla. Ne moremo slediti primeru velikih držav, toda tisočletni narod ne more biti večno zaslužjen. Končno je napovedal štiriletko za obnovo madjarskega gospodarstva.

Aretacije Venizelovih pristašev se v Grčiji nadaljujejo v največjem obsegu. Nekateri zahtevajo najstrožjo obaodbo venizelistov, ki so bili zapleteni v revolucijo, zdi se pa, da vlada ne bo upoštevala teh nasvetov.

Španska vlada je odstopila, ker je prišlo v vladi do diferenc zaradi pomilostitve Pene, ki ga smatrajo za duhovnega voditelja zadnje krvave revolucije.

Denarstvo

Devalvacija belgijskega franka

Imenovanje podguvernerja belgijske Narodne banke Paula v. Zeelanda za ministrskega predsednika pomeni, da je konec deflacijske politike v Belgiji. Zeeland je odločen pristaš »aktivne konjunkturalne« politike, ki pa ni v skladu z dosedanjimi belgijsko deflacijsko politiko in vsemi njenimi težkimi posledicami. Ne bodo se več umetno zniževale cene, ne bo več zaradi zniževanja mezd delavskih stavk in podjetniški duh bo zopet oživel. Ker pa je Belgija po svoji gospodarski strukturi najtesneje zvezana s svetovno politiko, mora aktivna konjunkturalna politika tudi pomeniti začetek devalvacije valute. Samo z razvrednotenjem valute more priti izvoz zopet v ravnovesje s plačilno bilanco. Zato tudi nazaduje belgijski frank na svetovnih borzih.

Novi belgijski premier van Zeeland je izjavil, da bo belgijski frank razvrednoten za 25-30 odstotkov, da pa ostane Belgija še naprej zvesta zlati veljavi. Zahtevala bo zato sklicanje mednarodne konference, da se zagotovi stabilnost zlate valute.

Priv. agrarna banka

Iz izkaza Priv. agrarne banke, ki je bil objavljen te dni v »Službenih novinah«, v snemamo (vse številke v milijonih Din, v oklepajih številke za l. 1933):

Aktiva: gotovina pri raznih bankah in blagajniški zapisi fin. min. 54,1 (44,0), hipotekarna posojila 479,5 (473,7), dolgoročno posojila vodnih zadrug 13,7 (7,5), posojila zadrugam na menice in obveznice 173,2 (172,5), zadrugam po tekočem računu 68,4 (71,6), zadrugom na menice 1,4 (2,1), lombard 0,9 (1,1), skupno dolžniki 737,7 (729,2), delničarji 11,1 (11,1), rezervni fond 21,1 (15,5), pokojninski fond 3,1 (2,3) kupljene nepremičnine bivših dolžnikov banke 3,6 (2,9), poštivo 0,6 (0), dolžniki po jamstvih 33 (5,5), jamstva 22, skupno aktiva 831,7 (835,7).

Pasiva: glavnica 700, fond 38,3 (35,6), pokojninski fond 5,5 (3,7), vloge na knjižice 10,5 (14,8), po tekočem računu 4,2 (6,8), fond kmetijskega ministrstva 15,0 (11,4), fond samoupravnih ustanov 0,4, nedvignjena dividenda 4,1 (5,6), razna pasiva 2,2 (10), čisti dobiček 36,5 (38,7), skupno pasiva 831,7 (835,7).

Iz teh številk se vidi, da se poslovanje banke v preteklem letu ni mnogo izpremenilo. Povečala se je gotovina banke, kar je dokaz njene večje likvidnosti. Zmanjšale so se tudi vloge, kar je pač posledica splošne krize.

*

Rumski štedionici, najstarejšemu zavodu v Rumi, je dovolilo trgovinsko ministrstvo odlog plačil.

Čsl. Narodna banka je znižala lombardno obrestno mero od 5 in 3/4 na 5 in pol odstotka.

Montagu Norman je bil zopet izvoljen za guvernerja Angleške banke. Na tem mestu je že deset let.

Šest mesecev

nas bo kmalu ločilo od onega usodnega dne, ko je naš vladar položil svoje življenje na žrtvenik domovine. Ali ste se že odzvali klicu svoje vesti in počastili po svojih močeh Njegovo žrtev? Če se niste to storili, potem storite to sedaj ob polletnici Njegove žalostne smrti. Nakažite svoj prispevek na čekovni račun št. 11200. — Odbor za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani, Gledališka ulica 3/IV. Na željo Vam odbora pisarna pošlje čekovno položnico.

Nižje cene so dvignile železniški promet

Železniška uprava zbira podatke o učinku znižanja železniških potniških tarif. Popolnoma sicer ni mogoče že prvi mesec konstatirati celotni materialni učinek znižanih tarif, vendar pa že dosedaj zbrani podatki dokazujejo, da se je potniški promet znatno povečal. Po približnih ocenitvah se je potniški promet povečal že v prvem mesecu za 35 do 40 odstotkov, po nekod pa tudi za 50 odstotkov. To dokazuje, da je obstojala potreba večjega potniškega prometa, da pa je bilo treba najprej prilagoditi železniško tarifo sedanjim gospodarskim razmeram in kupni silni prebivalstva. Železnice so bile predrage in edino zato je padel potniški promet na železnicah.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo tiskovnega lista

Devizno tržišče

Tendenca izpremenljiva; promet 5. milijonov 286.967,41 dinarjev

V primeri s preteklim borznim tednom, ki je dosegel skupni devizni promet 5.139 tisoč dinarjev, znaša tokratni presežek prometa nad 150 tisoč dinarjev. V tem mesecu doseženi celotni devizni promet znaša Din 16.307.000 — napram Din 13.425.000 v preteklem mesecu, kar znači porast za preko Din 2.882.000 —. Če pa primerjamo devizni promet tekočega meseca z marcem lanskega leta (5.801 tisoč dinarjev), pa se nam pokaže še občutnejša razlika, namreč celih Din 10.506.000 —, za kolikor se je devizni promet v tem mesecu povečal napram lani.

Dnevni devizni promet se je v tekočem borznem tednu gibal takole:

26. marca	Din 789.020,04	Din—Dunaj
27. marca	Din 1.176.374,93	Dunaj—London
28. marca	Din 1.424.641,91	Curih—London
29. marca	Din 1.896.930,53	London—Newyork

Največji zaključki so bili perfekturirani na včerajšnjem borznem sestanku v devizi London (837 tisoč dinarjev), Newyork (493 tisoč dinarjev) in Curih, katerega je bilo nabavljeno za 410 tisoč dinarjev. Na četrtkov borzni dan je bilo kupljeno, oziroma prodano samo Curiha za nad Din 1.151.000, dočim so na sredinem borznem sestanku prevladovali zaključki v avstrijskih šilingih, katerih je bilo nabavljeno (potom privatnega kliringa) za Din 594.000 —, Londona pa za Din 331.000 —. Na borznem sestanku 26. t. m. pa so prevladovali zaključki avstr. priv. kliringa Din-devize (za 550 tisoč dinarjev).

Devize	Minuli teden	Tek. teden (v tis. Din)
Amsterdam	106	32
Budimpešta	2	—
Berlin	—	1
Din. deviza	498	574 avstr. priv. klir.
Dunaj	1377	807 priv. kliring
Curih	1351	1594
London	1008	1382 inkl. priv. klir.
Madrid	—	168 priv. kliring
New York	605	587
Praga	2	—
Pariz	227	40
Solun	6	7 boni
Tokio	—	5
Trst	57	64
Stockholm	—	1
Varšava	—	25

Napram preteklemu tednu so to pot porasli zaključki v Curihu (za 243 tisoč dinarjev) in Londonu (za 374 tisoč dinarjev), medtem ko je nazadoval promet v avstrijskih šilingih za več ko 470 tisoč dinarjev.

V privatnih kliringih so bili doseženi ti le tečajji: avstr. šilingi 26. in 27. t. m. Din 8'65 do 8'75, na ostala borzna dneva Din 8'70 do 8'80; španska peseta 27. t. m. Din 530 do 540, včeraj pa Din 540 do 550. Boni grške Narodne banke so se le včeraj trgovali po tečaju Din 29—30.

S prvo Narodne banke

	26. marca 1935	29. marca 1935
Povpr. Ponudba	Povpr. Ponudba	Povpr. Ponudba
Din	Din	Din
Amsterdam	2970—2984,60	2968,58 2983,17
Berlin	1756,08 1769,95	1756,08 1769,95
Bruselj	983,25 983,31	916,29 921,35
Curih	1421,01 1428,08	1421,01 1428,08
London	209,80 211,85	210,79 212,84
Newyork	4358,98 4395,30	4358,98 4395,30
Pariz	289,60 291,08	289,60 291,08
Praga	183,38 184,48	183,31 184,42
Trst	360,99 364,07	363,14 366,22

Po gornji tečajnici je tekot tega tedna oslabil Amsterdam (—1'42), Praga (—0'07) in Bruselj (—66'96), dočim se je okreplil London (+0'99) ter Trst (+2'15). Berlin, Newyork in Pariz so včeraj beležili ob ponedeljkovnih tečajih. Curih pa je ostal neizpremenjen.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna.

Na efektne tržišču ni v tem tednu nobenih posebnih izprememb. Tudi novice bančnih in industrijskih papirjev so povsem izostale, dočim so državni efekti beležili tako le (prva številka znači povpraševanje, druga pa ponudbo):

7% invest. posojilo od 26.—28. marca	77—78, 29. marca 76—77.
8% Blair 26. marca 79—81, 27. marca 78—79, 28. marca 78'50—79'50, 29. marca 79—80.	
7% Blair 26. in 27. marca 67—68, 28. marca 66—67, 29. marca 66—67'50.	

Seligmanove obveznice 26. marca 70'50 do 71'50, 27. marca 70'50—72, 28. marca 71—73, 29. marca 70—71.

4% agrarne obveznice od 28. do 29. marca 45—46.

6% begluške obveznice od 26. do 29. marca 65—66.

Vojna škoda 26. marca 376—379, 27. marca 376—377, 28. marca 375—377, 29. marca 372—374.

Efektne zaključke tokrat ni bilo.

Žitno tržišče

Tendenca še nadalje stalna.

Zaključena sta bila v tem tednu le dva vagona koruze in trije vagoni pšenice. Cene so ves tekoči teden ostale neizpremenjene, napram petkovemu borznemu sestanku od 22. t. m. pa je popustila prekomerno suha bačka in bela bačka koruza za Din 2 — pri 100 kg, medtem ko se je za prav toliko podražila banatska koruza. Slavski oves je popustil za Din 7 — pri 100 kg. Bačka pšenice se je pocenila za Din 7 —, banatska pa za Din 4'50. Tudi mlevski izdelki so se pocenili, in sicer banatska pšenična Og za Din 10 —, bačka pšenična Og za Din 5 —, bačka pšenična 2 in 5 za Din 15 —, otrobi pa za Din 10 — pri 100 kg. Notice so bile včeraj naslednje:

Žito:	Din	Din
(Cena za 100 kg franko vagon nakladalna postaja.)		
Koruz:		
prekomerno suha, s kvaliteto garancijo, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	68—	70—
prekomerno suha, s kvaliteto garancijo, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu	64—	66—
bela, prekomerno suha, za mletev sposobna, s kvaliteto garancijo, franko vagon bačka post., plačljivo proti duplikatu	84—	86—
Oves:		
zdrav, suh, rešetan, franko vagon slavski oves, plačljivo proti duplikatu	98—	100—
Pšenica:		
zdrava, suha, rešetana, 78 kg, 2%, fr. vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	125—	127—
zdrava, suha, rešetana, 78 kg, 2%, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu	123—	125—
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	200—	220—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	200—	220—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	180—	200—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	160—	180—
Otrobi:		
pšenični debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	95—	100—

Lesno tržišče

Tendenca mlačna.

V tem tednu je bilo na tukajšnji borzi zaključeno 5 vagonov jelovih desk, 6 vagonov hrastovih podnic in 1 vagon friz.

Trgovinski sporazum z Italijo še ni sklenjen, akoravno so priprave v polnem teku. Stara pogodba se je podaljšala za 8 mesece tako, da lahko izvozimo iste količine kakor preteklo leto v tem času. Ker pa je bila lani ravno z aprilom uveljavljena nova italijanska carina, izvoz v teh mesecih ni bil zadovoljiv. Upamo pa, da bo po sklenitvi nove trgovinske pogodbe z Italijo izvoz stalno urejen in normiran.

Te dni zaseda v Ljubljani tarfina komisija. Ker pa je ravno za Slovenijo les glavni izvozni predmet in so cene napram prejšnjim letom katastrofalno nazadovale, naj bi se pri tarifah upoštevala zmanjšana vrednost lesa, ker le velika množina pod ugodnimi vozarinskimi ugodnostmi bi povečala naš izvoz, zlasti še, ker nam tuje države ravno v tarifnem pogledu pri lesu povzročajo veliko konkurenco.

V splošnem pa na lesnem trgu ne moremo zaznamovati nikakih izprememb. Vse čaka na eventualne izpremembe in zaradi tega se ne more računati na terminske kupčije. Zbog tega se izvršujejo le najnujnejše in takojšnje dobave. Pri teh dobavah pa za enkrat pride v poštev le blago III/IV kakovosti in tesan les v tanjših dimenzijah. Za kompletiranje skladišč ni od strani kupcev nobenega zanimanja.

Pozdravljamo tudi železniško zvezo St. Janž—Sevnica, ki bo posebno Dolenjski pripomogla do boljše konjunkturalne v lesu.

Zagrebska borza v l. 1934.

Ves promet na zagrebski borzi je znašal lani 782,6 milijonov Din, dočim je znašal l. 1933 526,6, l. 1932. pa 605,4 milijona Din. Takoj po preobratu je dosegel promet 81,0 milijonov, nato pa se je takoj ogromno dvignil in dosegel (vse številke v milijonih Din): l. 1920 618,6, l. 1921 1.253,0, l. 1922 2.198,2, l. 1923 2.891,8 in l. 1925 4.468,7, ko je dosegel najvišji obseg. Nato je začel 1925 s 4.059,2 višek, znašala l. 1931 še znatno nad 3 milijarde. Potem pa je kriza reducirala promet na slabo petino.

Najbolj se je ta izprememba pokazala v devizni kupčiji, ki je od 11,2 v l. 1919 narasla na 2029 v l. 1922 in dosegla v letu 1925 4059,2 višek, znašala l. 1931 še 2.877,3, nato pa padla l. 1932 na 416,5, l. 1933 na 397,4 in se lani popravila na 672,6 milijona Din.

Promet z valutami, ki je bil preje le neznan, se je dvignil l. 1931 od 2,3 na 62,1, nato pa padel na 40,7 in lani na 22,8 milijona Din.

Se nadalje se je skrčil v l. 1934 blagovni promet, ki je padel od 17,2 v l. 1933 na 7,2 v l. 1934. Najvišji je bil l. 1929, ko je znašal skoraj 100 milijonov. Nekoliko pa se je promet z efekti, ki se je od 87,3 v l. 1933 lani dvignil na 79,8, a seveda še znatno zaostal za onim v dobrih letih, ko je še leta 1930 dosegel 335 milijonov Din.

KLIŠARNA
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Zaposlenost delavstva v januarju

V januarju je bilo pri SUZOR-u skupno zavarovanih 506.496 delavcev in nameščenec, t. j. za 40.660 manj ko v decembru in za 22.264 več ko v januarju 1934.

Največji dvig števila zavarovancev izkazuje okolišni uradi v Nišu (+3391), Sarajevu (+2.794), Osijeku (+2.397), Ljubljani (+2.097) in v Beogradu (+2.059). Relativno pa je narastek največji v Nišu (+16,67%), Sarajevu in Somboru (+12,02 odstotka).

Zmanjšanje števila zavarovancev izkazuje le urad v Banji Luki za —2,11%.

Pri vseh treh zasebnih bolniških blagajnah se je število zavarovancev dvignilo, absolutno najbolj pri Trg. bol. in podpor. nem. društvu v Ljubljani (za 494 članov), relativno pa pri Trg. omladini v Beogradu (za 10,73%).

Povprečna dnevna zavarovana mezda se je zopet znižala in znaša le še 21,84 Din. V primeri z lanskim januarjem je padla za 0,87 Din. Skupno so znašale vse zavarovane mezde 276,5 milijona Din.

Naša borba s posledicami gospodarske krize

je naslov nad vse zanimivega in aktualnega predavanja, ki ga bo imel v torek, dne 2. aprila ob 19,45 v Ljubljanskem klubu gen. tajnik Zbornice za TOI Ivan Mohorič. Opozorjamo zlasti vse gospodarske kroge na to predavanje, saj je predavatelj znan kot eden naših prvih gospodarskih strokovnjakov.

Previsoke takse na motorna vozila

Ponovno smo že opozarjali, da ubijajo previsoke davščine na motorna vozila pri nas vsak razvoj avtomobilizma, kar nam ni v škodo le v turističnem in gospodarskem pogledu, temveč pomeni tudi resno nevarnost za našo obrambno sposobnost. Sedanja vlada je sicer tudi glede avtomobilskih davščin pokazala, da noče nadaljevati s staro prakso, vendar pa je treba, da napravi še en korak in da zniža še nekatere davščine. Da je to nujno potrebno, dokazuje najbolj uvozna statistika motornih vozil. Uvozili smo

leta	osebni avtomobilov	tovornih avtomobilov	motociklov
1930	2078	—	—
1931	1366	574	1004
1932	376	173	331
1933	182	100	52
1934	340	152	26

Zunanja trgovina

Izvoz orehovega lesa dovoljen

Kakor smo že na kratko poročali, je ministrski svet ukinil prepoved o izvozu orehovega lesa. Zaradi važnosti sklepa ministrskega sveta, ga objavljamo dobesedno, kakor je bil objavljen v »Službenih novinah« z dne 22. marca. Sklep se glasi:

Ministrski svet je na svoji seji z dne 28. februarja 1935 na podlagi čl. 13. predloga zakona o splošni carinski tarifi, izdal ta sklep:

1. ukinja se prepoved izvoza okroglega, tesanega in žaganega orehovega lesa, ki je bila uvedena s sklepom št. 31.281-IV z dne 3. decembra 1934;

2. z dnem, ko stopi ta sklep v veljavo, se dopušča izvoz orehovega okroglega, tesanega in žaganega lesa pod pogojem, da se z uverjenjem dokaže carinarnici, pri kateri se opravlja izvozna ekspedicija, da je 10% za izvoz prijavljene količine lesa odstopljeno ministrstvu za vojsko in mornarico, in sicer po ceni, ki je bila določena po 3. točki tega sklepa, ali pa, da ministrstvo za vojsko in mornarico nima potrebe po ponujeni količini;

3. ministrstvo za vojsko in mornarico bo odkupilo ponujene mu količine orehovega lesa po tržni ceni, ki jo določi v sporazumu s trgovinskim ministrom.

4. uverjenja po 2. točki tega sklepa o odkupljeni ali ponujeni količini orehovega lesa v določenih odstotkih, izdaja izvoznikom ministrstvo za vojsko in mornarico.

5. Ta sklep stopi v veljavo na dan njegove objave v »Službenih novinah« (to je z 22. marcem).

Pasivna bilanca v februarju

Februarja je Jugoslavija uvozila 50.118 ton blaga v vrednosti 246,7 milijona Din, dočim je lani uvozila 54.160 ton v vrednosti 232,9 milijona Din. Po količini je uvoz padel za 7,46%, po vrednosti pa se je dvignil za 13,8 milijona Din ali za 5,93 odstotkov.

V prvih dveh mesecih je Jugoslavija uvozila 107.004 ton blaga v vrednosti 510,1 milijona Din, lani v istem času pa 113.788 ton v vrednosti 492,5 milijona Din. Uvoz se je po količini zmanjšal za 5,96%, dvignil pa po vrednosti za 17,5 milijona ali za 3,56%.

Izvoz v februarju pa je znašal 188.966 ton v vrednosti 237,3 milijona Din, dočim je znašal v lanskem februarju 210.636 ton v vrednosti 269,8 milijona Din. Po količini je izvoz nazadoval za 21.670 ton ali za 10,29%, po vrednosti pa za 32,4 milijona Din ali za 12,03%.

V prvih dveh mesecih smo izvozili 399.591 ton (lani 448.003 ton) v vrednosti 505,1 (502,5) milijona Din.

Naša trgovinska bilanca je bila v februarju pasivna za 9,3, v prvih dveh mesecih t. l. pa za 4,9 milijona Din.

Že v 24 urah

harva, plešira in kemično snazi obleke, klobuke itd. skrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Italijanska vlada je povečala uvozne kontingente za sirovine vsem državam, ki se niso sklenile z Italijo definitivne trgovinske pogodbe, za 50 odstotkov od lani uvoženih količin.

Grčija je uvozila v l. 1934 blaga za 8.035 milijonov drahem, izvozila pa za 4.766 milijonov, da je bila njena trgovinska bilanca lani pasivna za 3.269 milijonov drahem, za 209 milijonov več ko v l. 1933.

Anglija je pristopila k mednarodnemu kartelu sirovega jekla.

Občni zbor Kluba trg. akademikov (absolventov)

Pretekli petek so se zbrali v veliki dvorani trg. akademije absolventi trg. akademij, da položijo račun o delovanju svoje strokovne organizacije, Kluba trgovskih akademikov. Iz poročil posameznih odborov je razvidno, da je ta elita mladih gospodarstvenikov pravilno doumela svojo nalogo. Postavila si je cilj, da vzgaja tudi naprej absolvente in jih seznaja s sodobnimi gospodarskimi in socialnimi vprašanji, a da na drugi strani tudi štiti interese svojih članov. Iz nazorno zrisanih statistik je razvidno, da delujejo absolventi prav v vseh panogah gospodarstva, tako zasebnega kakor tudi državnega in samoupravnega. Dasi je organizacija še mlada, vendar obeta postati važen činitelj v našem gospodarstvu.

Predsednik Roman Golob je v svojem uvodnem govoru pozval vse absolvente, da vstopijo v klub, mlajšim članom pa je pojasnil smisel te organizacije. Ni pozabil v svojem govoru tudi prvoboritelja in ustanovitelja ljubljanske trgovinske akademije, pokojnega direktorja dr. L. Böhma in drugega zaščitnika strokovno izobražene mladine, senatorja dr. V. Rožiča. Trgovski akademiki jima bodo ohranili trajen spomin.

Tajniško poročilo je izčrpno podal Vladimir Šenk, ki je orisal delo odbora v preteklem letu in smernice za bodoče poslovno leto. V glavnem je odbor vodil borbo proti enoletnim trgovskim tečajem, predvsem proti abiturijentskemu tečaju, ki pro-

ducira nepotrebne konkurente absolventom trg. akademij; odločno se je tudi boril za popolno enakopravnost mature na trg. akademiji z ono na drugih srednjih šolah. Pripravlja pa tudi obširno anketo za reorganizacijo trg. akademij, da bodo odgovarjale trenutnim potrebam gospodarstva. Glavno skrb pa bo posvetil klub projektu o zakonski zaščiti absolventov, tako da bodo mesta korespondentov, knjigovodij, dalje ekonomsko-računskih uradnikov v državnih in samoupravnih podjetjih namenjena le za absolvente strokovnih trg. šol, akademij in visokih trg. šol. Klub motivira to zahtevo s tem, da imamo danes že dovoljno število absolventov, saj je samo v Dravski banovini okoli 600 absolventov trg. akademij, tako da ni treba nekvalificiranih moči za ta mesta. Klub je priredil tudi celo vrsto izredno zanimivih gospodarskih in socialnih predavanj, ki so jih imeli prvostvorniki strokovnjaki. Vsa predavanja so bila od članstva kakor tudi drugih poslušalcev odlično obiskana. Odbor bo tudi v bodoče posvetil tem predavanjem vso pozornost.

V imenu sorodne organizacije diplomiranih tehnikov je pozdravil zbor g. Kuhar, ki je poudaril potrebo tesnega skupnega delovanja obeh, organizacij, ki morata sčasoma postati hrbenca naših tehničnih in gospodarskih strok. Občnemu zboru je prisostvoval tudi domačin direktor dr. Pirjevec, ki se mu je ob koncu predsednik Golob lepo zahvalil za gostoljubnost, ki jo izkazuje Klubu.

končana že v treh letih. Obnova bo veljala 1200 milijonov lir.

V pristanišču Augusta sta trčili dve italijanski vojaški letali. Oba pilota sta se pri tem ubila.

V japonskem rudniku pri Nagasaki je bila huda eksplozija. 11 rudarjev so rešili težko ranjene iz rova, 14 rudarjev pa je izgubilo življenje.

Po katastrofalni povodnji na Kitajskem je naenkrat nastopilo vroče vreme s sušo. 12 milijonov ljudi trpi zaradi lakote.

Letalo brez pilota so spustili v zrak v Oklandu v Ameriki. Poskus se je sijajno posrečil. Letalo je bilo v zraku devet in pol ur in je potem gladko pristalo na letališču.

Na svetovnih borzih čvrsta tendenca

V preteklem tednu je na večini svetovnih borz prevladovala čvrsta tendenca, deloma zaradi dobrih izgledov oboroževalne industrije, deloma zaradi upanja ugodnega uspeha bakrene konference, deloma pa tudi zaradi bega v vrednostne papirje, ki ga je povzročil padec valut. Gibanje tečajev je razvidno iz teh indeksnih števil:

Koncem 1927	23. 2.	2. 3.	9. 3.	16. 3.	23. 3.
= 100%.		1 9 3 5			
London	78,3	78,2	75,8	76,3	74,2
Pariz	46,7	46,5	45,8	46,5	47,1
Berlin	32,5	32,6	33,1	33,3	33,7
Praga	59,8	58,7	57,7	58,2	59,1
Dunaj	35,5	36,5	36,5	37,7	37,7
Bruselj	21,3	20,6	20,8	22,7	23,6
Amsterdam	32,1	32,0	31,9	32,1	32,0
Curich	41,3	39,9	40,1	40,6	40,2
Milan	90,6	92,4	94,5	94,8	95,3
Stockholm	14,8	14,8	14,4	14,5	14,3
Newyork	57,6	56,5	55,0	52,9	54,6

Mednarodni borzni indeks se je zopet enkrat okreplil, in sicer od 46'0 na 46'3%.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Pavle Sever, trgovke z usnjem v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Gabršček. Oglasitveni rok do 23. aprila, ugotovitveni narok dne 30. aprila ob 11.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju tvorničarja Alfreda Amanna v Trzinu. Poravnalni sodnik Černoš, poravnalni upravnik odvetnik dr. Gruden v Trzinu. Narok za sklepanje poravnave dne 27. aprila ob 10., rok za oglasitev do 20. aprila.

Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o premoženju zapuščine po pok. Francu Stupici, veletrgovcu v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Vrtačnik. Narok za sklepanje poravnave dne 14. maja ob pol 10. Rok za

oglasitev do 7. maja. Poravnalna ponudba 50 odstotkov.

Potrjuje se poravnava, ki sta jo sklenila Mihael in Marija Ožek v Celju s svojimi upniki. Plačata 40% kvoto, plačljivo v 10 enakih mesečnih obrokih, od katerih zapade prvi dne 1. maja 1935.

Tržna poročila

Mariborski trg

Na sejem z dne 26. marca je bilo pri-
gnanih 10 konj, 14 bikov, 146 volov, 351
krav in 9 telet, skupaj 530 glav živine.

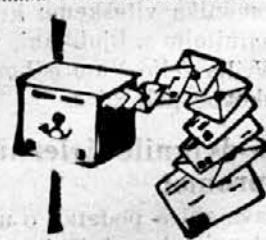
Cene so bile te: debeli voli 1 kg žive
teže od Din 2'75 do Din 3'75, poldebeli
voli 2'— do 2'25, plemenski voli 2'— do
3'—, biki za klanje 2'50 do 3'—, klavne
krave debele 2'— do 2'75, plemenske
krave 2'— do 2'25, krave za klobasarje
1'25 do 1'50, molzne krave 2'— do 2'50,
breje krave 2'— do 2'50, mlada živina 2'50
do 3'—, teleta 3'— do 4'—. Prodanih je
bilo 277 živali. — Mesne cene: Volovsko
meso I. vrste 1 kg Din 8—10, II. vrste
6—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, te-
lečje meso I. vrste 8—10, II. vrste 4—6,
svinjsko meso sveže 8—12.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 31. marca: 7.30: O pogodzo-
vanju v letošnjo spomlad in dečji dan (Ing.
Tavčar Karel) — 8.00: Ruske pesmi na
ploščah — 8.20: Poročila — 8.30: Mandoli-
nistični sekstel — 9.00: Versko predavanje
(dr. Mihael Opeka) — 9.20: Prenos iz tr-
novske cerkve — 9.45: Harmonika na plo-
ščah — 10.00: Najvažnejša določila obrt-
nega zakona za nameščence (dr. Stojan
Bajič) — 10.20: Nekaj instrumentalnih so-
lističnih točk na ploščah — 10.40: Sloven-
ske narodne s spremljevanjem Radijskega
orkestra pojo: Neratova, Mišičeva, Gostič,
Janko — 11.40: Mladinska ura (Ljudevit
Mrzel) — 12.00: Čas, Radijski orkester (po
željah) — 15.00: Plošče po željah — 16.00:
Jurčič: Deseti brat — drama, Sokol Ivan-
čna gorica — 17.30: Tamburaški orkester
na ploščah — 19.30: Nacionalna ura —
20.00: Čas, jedilni list, program za pone-
deljek — 20.10: Adamičeve mladinske
pesmi poje gđ. Nuša Kristanova, vmes iz-
vaja godba »Zarja« rusko glasbo — 21.30:
Čas, poročila — 21.50: Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 1. aprila: 12.00: Ko so
fantje proti vasi šli (plošče) — 12.50: Po-
ročila — 13.00: Čas, Spomini na Čajkov-
skega (plošče) — 18.00: Program po napo-
vedi — 18.40: Slovensčina (dr. Kolarič) —
19.10: Zdravniška ura (dr. Magajna) —
19.30: Nacionalna ura — 20.00: Prenos
opere iz Beograda, v odmoru: Čas, poro-
čila, jedilni list, program za torek.

Torek, dne 2. aprila: 11.00: Šolska ura:
Kralj Brkolin, lutkovna igra — izvaja So-
kol na Taboru — 12.00: Hrvatsko prelo
(revija plošč) — 12.50: Poročila — 13.00:
Čas, Slovenski virtuozni na ploščah — 18.00:
Otroški kotiček (Cirila Medvedova) —
18.20: Propaganda za ženski domači obrt
(Milka Martelančeva) — 18.40: Nemščina
(dr. Kolarič) — 19.10: Pravna ura (dr.
Knaflič) — 19.30: Nacionalna ura — 20.00:
Čas, jedilni list, program za sredo — 20.10:
IV. stilni večer slov. instrumentalne glasbe,
uvodno besedo govori dr. Dolinar, klavir-
ske točke izvaja dr. Švara — 21.00: Radij-
ski orkester — 21.30: Čas, poročila —
21.50: Radijski orkester — 22.30: Angle-
ške plošče.

KUVERTA
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

- Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
- izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi
Ljubljana

Gregorčičeva ul. št. 17 c

Telefon 22-67

Naročite in širite
"Trgovski list"!